

Zaključci 11. Okruglog stola za školske knjižnice „Prostor i oprema školske knjižnice“ održanog 5. listopada 2020.

Prostor knjižnice nedjeljiv je od vizije školske knjižnice kao srca škole i mjesta koje okuplja sva predmetna područja, učenike i učitelje - kako bi postala istinsko dinamično središte za učenje.

U današnjem umreženom društvu fizički prostor školske knjižnice, kao javni i demokratski prostor, neophodan je ne samo za osiguravanje pristupa vrijednim tradicionalnim i online izvorima, nego i kao mjesto razvijanja kritičke informacijske pismenosti i građanskih vještina i vrijednosti koje izgrađuju zajednicu (pristojnost, ljubaznost, razumijevanje, uključivanje, multikulturalnost, demokracija) te mjesto susretanja, razmjene mišljenja i poticanja na aktivno sudjelovanje u društvu.

Dobro opremljena i uređena školska knjižnica neophodna je za odvijanje kvalitetnih i uspješnih odgojno-obrazovnih procesa, stvaranje optimalnih uvjeta za učenje i interdisciplinarni pristup nastavi, poticanje istraživačkog duha te i odgoja za demokraciju, te općenito stvaranja duhovnog ozračja škole.

Prostor školske knjižnice treba biti funkcionalan, prilagodljiv, raznolik i multifunkcionalan, udoban, gostoljubiv, intuitivan, privlačan, poticajan i inspirativan. U njemu mora biti integrirana tehnologija, a korisnicima se mora nuditi prostor za osvježenje i odmor. Prostor školske knjižnice mora biti pristupačan svim korisnicima (bez fizičkih prepreka) te oblikovan u skladu sa zahtjevima i potrebama korisnika.

Zahvaljujući kvalitetnoj legislativi (zakonima, pravilnicima i standardima koji se donose na školske knjižnice) škole u Republici Hrvatskoj moraju imati školske knjižnice, no često ti prostori nisu zadovoljavajuće kvalitete, niti su opremljeni na način da podržavaju suvremene metode rada. Stoga promišljanje o dobro opremljenim knjižnicama treba postati sastavni dio strateške politike Ministarstva znanosti i obrazovanja, osnivača i ravnatelja školskih ustanova koje će pratiti odgovarajuće i kontinuirano financiranje školskih knjižnica

Planiranje (pre)uređivanja prostora i opremanja školskih knjižnica nužno je raditi u suradnji sa školskim knjižničarem, županijskom matičnom službom i po potrebi Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu koja obavlja poslove središnje matične knjižnice u Republici Hrvatskoj. Na taj bi se način izbjegla mnoga loša rješenja, pogotovo u novim školama.

Uzimajući u obzir potrebe i navike korisnika te mogućnosti suvremene tehnologije, kao i trenutnu epidemiološku situaciju i njezina ograničenja, školske knjižnice trebaju svoje poslovanje, usluge i promociju učiniti vidljivim i u virtualnom prostoru. To mogu ostvariti oblikujući mrežne stranice, profile na društvenim mrežama, blogove i slično, poštujući pri tom preporuke i smjernice iz stručne literature.

Kako bi školske knjižnice mogle odgovoriti na sve veće izazove koje im postavlja suvremeno društveno i obrazovno okruženje, potrebno je istražiti stanje (prostorne aspekte i zadovoljstvo korisnika) svih školskih knjižnica u zemlji. Na temelju konkretnih podataka s terena donositelji odluka moći će donijeti kvalitetan akcijski plan preuređenja i oblikovanja knjižničnih prostora te prateće financijske podrške.

Zaključke uputiti Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Ministarstvu kulture i medija, osnivačima i ravnateljima školskih ustanova.